

[Statsministeren.]

bestående forhold, uden at befolkningen først er spurgt direkte ved en folkeafstemning. Jeg vil derfor sige til slut, at regeringen også er enig om, at uanset om man er tilhænger eller modstander af det, der måtte være flertal for i tinget, formentlig de 18 år, bør man underbygge dansk demokrati ved at sørge for, at valgdeltagelsen den 24. juni bliver så stor som overhovedet muligt.

Bernhard Baunsgaard: Da vi havde dette forslag til anden behandling, faldt der nogle ord fra hr. Aksel Larsens side om, at det var en historisk dag, fordi folketingsmedlemmerne kunne stemme frit, som de ville. Jeg ville have ladet den bemærkning passere, for den står vel i og for sig meget godt placeret, når man tænker på, hvad der skete fra 1966 til 1968, og hvordan det var dengang for visse medlemmer af dette ting at få lov til at stemme, som de ville. Jeg ville ikke have taget ordet i dag, hvis ikke hr. Tastesen havde været inde på samme spor, og jeg vil gerne spørge hr. Tastesen direkte, om det er tilladt socialdemokratiets folketingsmedlemmer at stemme, som de ønsker, eller om stokkemethoden stadig bruges.

J. O. Krag: Jeg tror, jeg vil bede hr. Bernhard Baunsgaard uddybe sine synspunkter. Jeg synes, de var vældig interessante, og jeg er sikker på, at hr. Bernhard Baunsgaard har noget at tilføje, så jeg vil gerne bede ham uddybe det i et kommende indlæg.

Så kan jeg bekræfte, at den socialdemokratiske folketingsgruppe står fuldstændig frit. Hvert medlem af vores gruppe kan stemme fuldstændig i overensstemmelse med sin overbevisning. Jeg har forstået, at det ikke helt er tilfældet i det radikale venstre. Jeg har forstået, at man i den radikale gruppe har haft en diskussion, hvor man har fordelt rollerne imellem sig, sådan som man nu mente, det partitaktisk lå bedst. Sådan er det altså ikke hos os. Vi stemmer efter overbevisning.

Så vil jeg gerne have lov at føje til: statsministeren nævnte grundloven, og det er jo rigtigt, at grundloven sætter særlige betingelser for en valgretsaldereændring, nemlig at der finder en folkeafstemning sted. Det synes jeg er rigtigt, og jeg vil ligesom stats-

ministeren ønske, at mange vil afgive deres stemme, når folkeafstemningen kommer. Men spørgsmålet er, om vi ikke i folketinget skulle overveje, når man af andre grunde skal have en grundlovsændring — jeg ved ikke, hvornår en sådan situation indtræder, men det er givet, at den kommer; det, vi kalder vores nye grundlov, er jo slet ikke så nyt mere, den er fra 1953, og der kunne nok være paragraffer, man kunne have lyst til at se på igen — at man da gik et skridt videre end at kræve folkeafstemning, nemlig til at grundlovsfæste valgretsaldere. I og for sig var det rimeligt, at valgretsaldere var fastslået i grundloven og derfor lige så vanskelig at ændre som de øvrige grundlovsbestemmelser.

Når jeg siger dette, gør jeg det ud fra den forudsætning, at vi får 18 års valgret. Jeg kan ikke vide, hvordan folkeafstemningen falder ud, og det er da muligt, at de konservative kræfter får overhånd, så man ikke får vedtaget at give ungdommen den 18 års valgret; det kan jeg ikke vide, så lidt som andre kan vide det. Jeg håber, at fremskridtet vinder frem, og jeg håber, at man giver den tillidserklæring til ungdommen at vedtage den 18 års valgret; men jeg føler mig ganske overbevist om, at bliver 18 års valgret ikke vedtaget denne gang, vil den blive det senere. Man vil simpelt hen overalt i den vestlige verden nå frem til en 18 års valgret, og det vil Danmark også. Når det er sket, vil jeg finde det rigtigt, at man grundlovsfæster den 18 års valgret. Her må efter min opfattelse grænsen være, og det bør da udtrykkes i den danske grundlov.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard: Det er i anledning af hr. J. O. Krag's ønske om, at jeg skulle uddybe mine ord om stokkemethoden: jeg tror, det eneste medlem i denne sal, som ikke ved, hvad jeg hentyder til, er hr. J. O. Krag, og så kan jeg da bedre i en privat samtale oplyse ham om det.

Om forholdene i den radikale gruppe kan jeg kun konstatere, at hr. J. O. Krag i hvert fald på dette område er ualmindelig dårligt orienteret.

(Kort bemærkning).

J. O. Krag: Jeg er ked af, at hele dette ordskifte er kommet ind i denne debat; jeg